בית אהרן — וארא

וידבר אלקים אל משה וגו' וארא אל אברהם וכו' ואיתא ברש"י וארא אל האבות:

ולכאורה הוא תמוה מה רצונו של רש"י בזה. והנה כבר דברנו שיצ"מ היה חדוש העולם כמו בריאת העולם. אמנם בריאת העולם היה בגשמיות. שברא שמים וארץ וכל דבר שיש בעולם. ויצ"מ היה חידוש העולם ברוחניות שהוציא כל נצוצין שהיו במצרים ונתעלה העולם עד עולם החירות וזה היה חידוש העולם. וכמו שבבריאת העולם איתא בתחלה עלה במחשבה לברוא את העולם במדה"ד ראה שאין העולם מתקיים שיתף עמו מדה"ר הגם שלכאורה הוא תמוה הלא עיקר רצונו הפשוט בבריאת העולם היה בכדי שיתפשט ויתגלה טובו בזה העולם ובמדת החסד נבנה העולם. כי אמרתי עולם חסד יבנה. רק באמת הלא זה מבואר שאומר בתחלה עלה במחשבה וזה ידוע שהמחשבה נקרא חכמה כ"ח מ"ה שזה הוא עדיין בהעלם גדול ושם הוא שורש הגבורה. כפי דאיתא בספרים הקדושים. אשר לזה כתיב בראשית ברא אלקים ואיתא במדרש שהקב"ה בעצמו הזכיר שמו אחר ב' תיבות בראשית ברא. והתרגום מפ' בראשית בחוכמא ולזה אמר עלה במחשבה. וזהו פי' הפסוק ראשית חכמה יראת י"י. והעיקר רצה שגם מדה"ד יסכים על הטוב וראה שאין העולם מתקיים שיתף עמו מדת הרחמים זה יעקב ר"ח מי"ם ר"ח גי' יצחק מדה"ד מי"ם מדת החסד. ב' הבחינות והתחיל בנין העולם כמדת החסד:

נחזור לענינינו. כמו שהיה בעת בריאת העולם. בתחלה עלה במחשבה וכו' כמו שדברנו. וכמו כן היה בעת יצ"מ. כתיב וידבר אלקי"ם אל משה. היינו מדה"ד הקשה. וראה שאין להם שום זכות שיצאו ממצרים כמ"ש ואת ערום ועריה. מיד ויאמר אליו אני י"י. היינו ששיתף עמו מדה"ר. וזהו שפרש"י וארא אל האבות. כידוע שאין קורין אבות אלא לשלשה. וכמו כן איתא האבות עלו במחשבה. וכפי שדברנו כמה פעמים כמו שאנו אומרים בתפלת שמ"ע אלקי אבותינו אלקי אברהם כו' ואח"כ האל הגדול הגבור והנורא היינו שלשה פעמים שלשה. וכמו כן מרמז רש"י בכאן וארא אל האבות. היינו שלש הראשונות. כי אחרי שהיה חידוש העולם הוכרח הקב"ה לשדד המערכות וגם להאיר להם מוחין חדשים שלא כסדר. כפי דאיתא בכוונת פסח שבאו תיכף למוחין דגדלות. וזהו אל האבות. ואח"כ אל אברהם יצחק ויעקב זהו עולם הבנין. ואח"כ בא"ל שד"י זהו בחי' יוסף. ואמר באל שד"י. היינו שגליתי החסדים שלי הנקרא א"ל עד שיאמרו כולם די. ולזה אמר אח"כ לכן אמור לבני ישראל אני י"י היינו מדת החסד והרחמים. ואח"כ כתיב והוצאתי והצלתי וגאלתי ולקחתי. ד' לשונות של גאולה. היינו מקודם אוציא אתכם מן היצר שלכם. היינו מן היצר הרע הבוער בלבו של אדם ומיצר לו תמיד. ואח"כ

והצלתי אתכם מעבודתם. היינו מעבדות היצה"ר שלא תעשו העבדות שלו. ואח"כ

וגאלתי אתכם בזרוע נטויה. כי באמת מוכרח כל אדם לבא לתכלית השלימות. ומוכרח לידע אשר נשמתו הוא חלק אלוק ממעל ומחוייב הוא להחזירה בעל כרחו כמו שקבלה. וכמו שאנו אומרים בכל יום. נשמה שנתת בי טהורה היא וכו' ואתה עתיד ליטלה ממני וכו' לזאת מחוייב כ"א לראות כ"ז שהיא בגוף שלא לטנפה ח"ו בכדי שיבא לשם בשלמות. וזהו וגאלתי אתכם בזרוע נטוי'. וכשמקיים כל השלשה דברים הנ"ל. אז

ולקחתי אתכם לי לעם. אנו נעשים עמו של הקב"ה. ובאמת הד' לשונות הנ"ל הם נגד הד' עולמות. אצילות. בריאה. יצירה. עשיה. וכמו כן יש בתפלה כל הד' עולמות וזהו עיקר יצ"מ וזה שייך בכל עת ובכל אדם ומחוייב כל אדם לידע שסוף כל סוף מחוייב להתברר ולהתצרף ולהתלבן בכדי שתבא נשמתו למקורו הראשון אשר לוקח משם לזאת מחוייב לעבוד את י"י בכל לבו כ"א לפי ערכו בכדי שישיג השלמות בזה העולם להיות נקרא עמו של הקב"ה:

הוא אהרן ומשה. הוא משה ואהרן. פירש רש"י מלמד שהיו שקולים וכו':

והנה זה ידוע. כי משה הוא מצד החתן ואהרן הוא מצד הכלה. ואחרי שמסרו נפשם שניהם עבור קדושת שמו יתברך והשוו שני העולמות והעלו כל דבר מזה העולם לשורשו אשר זהו עיקר עבדות של צדיקים. כי מה שהלכו בשליחות המקום אל פרעה היו במס"נ כפי דאיתא התפארות של פרעה עליהם מלך גדול כמוהו ומכשף גדול כמוהו. והם עשו מה שעשו עפ"י צווי של הקב"ה כמו שכתוב בפסוק אשר אמר י"י להם הוציאו וכו'. ועי"ז המס"נ גופא תיקנו את העולם והעלו והגביהו הכל להקב"ה. וישראל באו לבחי' וחמושים נ' שערי בינה עלו וכו' והוציאו את ישראל ממצרים. ומהם נעשה יציאת מצרים ועשו את העולמות בשקולא חדא. וזהו מלמד ששקולים היו. ולזה כתיב מקודם הוא אהרן ומשה ואח"כ כתיב הוא משה ואהרן כי זה ידוע כי מבשרי אחזה אלוק. כי כן דרך על החתונה הוא מתחיל הכל מצד הכלה. בית החתונה הוא אצל הכלה. וכמו כן קודם הייחוד מרקדים קודם מצד הכלה וכמו כן כל דבר. לפי שכל דבר צריך להיות התעוררות מן המקבל. וכפי דאיתא במדרש שיר השירים. היא מקלסתו מלמעלה למטה מקודם ראשו כתם פז וכהוא מקלסה ממטה למעלה מה יפו פעמיך וכו'. ולכן בו' ועת יצ"מ שהיו מקודם ערום וערי' וכשהתחילו להיות לעם לי"י היה צריך להיות התעוררות מצדינו. לכן כתיב מקודם הוא אהרן ומשה כידוע שאהרן הוא שושבינא דמטרוניתא והתעוררו במס"נ באמת כפי שדברנו מקודם וע"י המס"נ שלהם נעשו לעם לי"י ונעשה הייחוד השלם. לכן כתיב אח"כ הוא משה ואהרן. כידוע שמשה שושבינא דמלכא:

ולכן איתא במדרש. חסד ואמת נפגשו. חסד זה אהרן ואמת זה משה. צדק ושלום נשקו צדק זה משה שלום זה אהרן. הכל כמו שדברנו כמ"ש בתורה מקודם הוא אהרן ומשה ואח"כ הוא משה ואהרן. כי מקודם צריך להיות התעוררות מצד ישראל. ואח"כ כשנתעוררו ונפגשו אז נעשה הייחוד השלם ואז משפיע מלמעלה למטה כל טוב סלה: